

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja taristuminister
määrus
terviktekst
01.01.2031
RT I, 05.01.2024, 11

Elektripaigaldise käidule ja elektritööle esitatavad nõuded

Vastu võetud 26.06.2015 nr 74
[RT I, 28.06.2015, 8](#)
jõustumine 01.07.2015

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
29.12.2023	RT I, 05.01.2024, 7	08.01.2024, osaliselt 01.01.2031

Määrus kehtestatakse [seadme ohutuse seaduse](#) § 6 lõike 3 ja § 7 lõike 3 alusel.

§ 1. Kohaldamisala

- (1) Käesolev määrus sätestab nõuded elektripaigaldise käidule ja elektritööle.
- (2) Käesolevas määruses elektripaigaldise käidule esitatavate nõuete järgimine ei ole kohustuslik elektripaigaldise puhul, mis on projekteeritud, paigaldatud või ehitatud sellisena, et seda võib kasutada tavaisik.

§ 2. Terminid

Käesoleva määruse tähenduses:

- 1) elektripaigaldis on elektrienergia tootmiseks, edastamiseks, muundamiseks, mõõtmiseks, müügiks või tarbimiseks kasutatavate seadmete, juhtide ja tarvikute paigaldatud talitluslik kogum;
- 2) käit on tegevus elektripaigaldise talitluses ja nõutavas seisukorras hoidmiseks, mis hõlmab eelkõige lülitamist, juhtimist, kontrollimist, hooldamist ja nii elektritöid kui ka mitteelektritöid;
- 3) elektritöö on elektriseadme remontimine, ümberehitamine, kontrollimine, katsetamine ja hooldamine ning elektripaigaldise projekteerimine, ehitamine, ümberehitamine, katsetamine, mõõtmine, kontrollimine, remontimine ja hooldamine;
[\[RT I, 05.01.2024, 7- jõust. 08.01.2024\]](#)
- 4) mitteelektritöö on elektripaigaldise läheduses sooritatav töö, nagu ehitamine, kaevamine, puhastamine, värvimine;
- 5) elektriala isik on inimene, kellel on elektrialased eriteadmised ja oskused, mis võimaldavad tal analüüsida riske ja vältida elektrist tulenevaid ohtusid;
- 6) ohuteadlik isik on inimene, kes on elektriala isiku juhendamisel õpetatud vältima elektrist tulenevaid ohte;
- 7) tavaisik on inimene, kes ei ole ei elektriala isik ega ohuteadlik isik;
- 8) pingevalune töö on igasugune töö, mille juures inimene on tahtlikult kokkupuutes elektripaigaldise pingestatud osaga või ulatub pingevalusesse töötsooni oma kehaosa või käsitletava tööriista, seadme või vahendiga;
- 9) pingelähedane töö on igasugune töö, mille juures inimene oma kehaosaga, tööriistaga või mis tahes muu esemega siseneb pingelähedasse tsooni, ulatumata seejuures pingevalusesse töötsooni;
- 10) pingevaba töö on töö pingeval- ja laenguvabades elektripaigaldistes, mis toimub pärast kõigi elektriõhtu vältivate meetmete rakendamist;
- 11) madalpinge on pingepiirkond, milles vahelduvpinge ei ole tavaliselt üle 1000 V ega alalispinge üle 1500 V;
- 12) kõrgepinge on pingepiirkond, milles vahelduvpinge on tavaliselt kõrgem kui 1000 V ja alalispinge kõrgem kui 1500 V;
- 13) elektripaigaldise käidukava on dokument või dokumentide kogum, mis määrab elektripaigaldise talitluses hoidmiseks, lülitamiseks, juhtimiseks, kontrollimiseks ja hooldamiseks vajaliku korra, protseduurid ja toimingud.

§ 3. Elektripaigaldise käidule ja elektritööle esitatavad üldnõuded

- (1) Enne elektripaigaldises käidutoimingu tegemist tuleb välja selgitada tegevusega kaasneva võivad ohud ja rakendada abinõusid nende ohtude realiseerumise vältimiseks.

(2) Käidu- ja elektritööd tegeva isiku elektriõhuteadlikkust ja kogemusi pingevabade, pingelähedaste või pingelaste käidu- ja elektritööde teostamiseks madalpinge- või kõrgepingepaigaldistes kontrollib elektritööde eest vastutav isik või elektripaigaldise kasutamise nõuete täitmist korraldav isik (kasutamise järelevaataja) või nimetatud isikute poolt selleks volitatud pädev asutus või isik. Nimetatud elektriõhuteadlikkuse kontrollimine tuleb dokumenteerida.

[RT I, 05.01.2024, 7- jõust. 01.01.2031]

(3) Õigusaktides sätestatud konkreetsete nõuete puudumisel tuleb elektripaigaldise käidu- ja elektritööd teha hea tava kohaselt. Eeldatakse, et head tava on järgitud, kui käidu- ja elektritöödel järgitakse standardis EVS-EN 50110-1 kirjeldatud nõudeid.

(4) Elektritööd tegev isik veendub pärast elektritöö tegemist mõõtmis- ja katsetustulemuste, visuaalkontrolli ning elektripaigaldise, sealhulgas selle osaks oleva elektriseadme, dokumentatsiooni alusel, et elektripaigaldis või tehtud elektritöö vastab nõuetele. Elektritööd teinud isik dokumenteerib enda tehtud töö.

(5) Kui elektritööd tegev isik tuvastab, et elektripaigaldis ei vasta nõuetele, teatab ta kirjalikku taasesitamist võimaldaval viisil sellest isikule, kellele elektripaigaldis üle antakse.

§ 4. Tavaisikule lubatud elektritöö

Tavaisik võib teha järgmisi elektritöid:

- 1) tööd kuni 50-voldise vahelduvpingega või kuni 120-voldise alalispingega elektriseadmetega, mida toidetakse kaitseväikepingeallikast;
 - 2) tööd kuni 50-voldise vahelduvpingega või kuni 120-voldise alalispingega elektripaigaldise osades, mida toidetakse kaitseväikepingeallikast;
 - 3) toitevõrgust lahutatud kuni 230-voldise nimivahelduvpingega elektriseadmete hooldustööd, mis ei haara kõrgema kui 50-voldise vahelduvpingega ja 120-voldise alalispingega elektriabelaid;
 - 4) kuni 230-voldise nimivahelduvpingega elektriseadmel pingevabas olukorras tavapäraselt kasutaja poolt vahetamiseks mõeldud tarvikute vahetamine lubatud nimiaandmetega tarvikutega, milleks on näiteks valgusallikad, valgusallikate välised liiteseadised ja kaitsmed;
- [RT I, 05.01.2024, 7- jõust. 08.01.2024]
- 5) igale isikule kasutamiseks lubatud automaatskaitsete ja kaitselülite sisse- ja väljalülitamine ning rikkevoolukaitselüliti rakendamise kontrollimine sisse- ja väljalülitamise kaudu;
 - 6) pinge kontrollimine indikaatoriga kuni 230-voldise nimivahelduvpingega elektriseadmes;
 - 7) kaitsejuhita valgusti valgustiklemmidega ühendamine pingevabas olukorras;
 - 8) kaitsejuhita pistikupesade ja lülitikaante eemaldamine pingevabas olukorras;
 - 9) elektrijuhtmete ja -seadmete demonteerimine pingevabas olukorras.

§ 5. Nõuded elektripaigaldise käidule

(1) Elektripaigaldise ohutu käidu tagamiseks tuleb elektripaigaldise eest vastutaval isikul määrata elektripaigaldise kasutamise nõuete täitmist korraldav isik (kasutamise järelevaataja), kui elektripaigaldis on:

- 1) plahvatusohu tsoonis või seda sisaldavas ehitises;
- 2) suurõnnetusohuga ettevõtte ohtlikul käitisel;
- 3) haiglas või muus ravihoones, kus raviruumides võidakse kasutada võrgutoitelisi elektrilisi meditsiiniseadmeid, mille osad on kasutamisel patsiendiga füüsilises kontaktis;
- 4) raviruumis, mis ei asu ravihoones ja kus võidakse kasutada võrgutoitelisi elektrilisi meditsiiniseadmeid, mille osad on kasutamisel patsiendiga füüsilises kontaktis;
- 5) madalpingepaigaldis, mille peakaitsme nimivool on üle 100 ampri;
- 6) kõrgepingepaigaldis peakaitsme nimivoolust olenemata.

(2) Elektripaigaldise ohutu käit tagatakse sellekohaste reeglite kehtestamise ja rakendamise ja töö üldise korraldamise teel, milleks tuleb eelkõige:

- 1) koostada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud elektripaigaldise kohta elektripaigaldise käidukava (edaspidi *käidukava*) ja kontrollida selle järgimist;
- 2) nõuda elektripaigaldise kasutamise või elektritöö peatamist, kui on ilmnenud oht inimese elule või tervisele, asjale või keskkonnale, kuni ohu möödumiseni või kõrvaldamiseni;
- 3) olla kättesaadav kontrollitoimingute, auditi ja riikliku järelevalve toimingute teostamisel.

(3) Käidukavas kajastatakse:

- 1) käidu organisatsioonilist korraldust, sealhulgas elektripaigaldise ja selle käidu eest vastutavate isikute, elektritööd tegevate isikute ja teiste käidukorralduses osalevate isikute käidukorraldusala suhteid;
- 2) elektriõhuteadlikkust, sealhulgas elektripaigaldises kehtestatud elektriõhutusjuhendite kasutamist, elektriala ja õhuteadlike isikute pingevabade, pingelaste või pingelähedaste elektritööde tegemise õiguse andmist ning selleks vajalike teadmiste kontrolli korda;
- 3) elektripaigaldise dokumentatsiooni, sealhulgas elektripaigaldise skeemide tegelikkusele vastavuse tagamise ja nende hoidmise korda, kasutusjuhendite, kontrollmõõtmiste protokollide, tehniliste kontrollide ja muud elektripaigaldist ja selle käitu käsitleva dokumentide hoidmise korda;
- 4) töökorraldust elektripaigaldises, sealhulgas elektriõhtlikesse tsoonidesse tavaisikute ligipääsu piiramise meetmeid, elektritöö tööpaiga tähistamise ja kaitsevahendite kasutamise ja hoidmise korda, töövahendite kasutamise ning hooldamise korda;

- 5) käidutoiminguid, sealhulgas elektripaigaldises lülitustoimingute tegemise korda, perioodiliste katsetuste, visuaalsete ülevaatuste ja kontrollmõõtmiste tegemise korda, elektripaigaldise osade hooldamise korda ja tähtaegu, töötoimingute, hooldus- ja remonditööde teostamise korda ning avariide korral tegutsemise korda;
- 6) kontrollitoiminguid, sealhulgas elektripaigaldise kontrollimise korda ja tähtaegu ning avastatud puuduste kõrvaldamise korda, sealhulgas korralise auditi korraldamist, auditi tähtaegu.